

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

בעניין: פלונית

ע"י עוה"ד ד"ר אסף פוזנר, שמואל רוזנר

המערערת

נגד

1. סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ
 2. מאיו כלי בית בע"מ
- ע"י עוה"ד אחיעד הראל, יפעת דניאל

3. הראל חברה לביטוח בע"מ
- ע"י עו"ד אלי כהן

המשיבות

פסק דין

השופט א' רון:

1. בפני ערעור על פסק דינו של בית משפט שלום בירושלים, שניתן בת"א 64749-09-19 (כב' השופט ד"ר א' גורדון), מיום 28.1.2020, בגדרו נדחתה על הסף תביעת המערערת לנזקי גוף שנגרמו לה. בתמצית הדברים, לטענת המערערת, רכשה בשנת 2012 סיר לחץ מתוצרת חברת סולתם-רדד 2001 בע"מ [להלן - "סולתם הישנה"]. ביום 30.9.2016 אירע פיצוץ של הסיר ונגרמו למערערת נזקים שפורטו בתביעתה. דא עקא, בין לבין, נקלעה סולתם הישנה לחדלות פרעון שהובילה להקפאת הליכים (פרי"ק 15-11-29777), ולבסוף, ביום 31.12.15 ניתן על ידי בית המשפט שבפניו התנהל הליך הפירוק צו על פי סעיף 34 לחוק המכר ולפיו נמכרה פעילות סולתם הישנה למשיבות 1 ו-2 [להלן - "סולתם החדשה"]. המשיבה 3 הינה המבטחת של סולתם החדשה.
2. פסק הדין נשוא הערעור (הגם שהוא הוגדר כ'החלטה', מסיימת הפסיקה את ההליך ואראה אותה כפסק דין), קיבל את טענת המשיבות לסילוק התביעה על הסף. לא נמצא טעם לפרט את כל שנכתב בפסק הדין, ועם זאת אתן ביטוי לעיקרי הדברים:
 - א. בית משפט קמא נותן בסעיף 7 לפסק דינו ביטוי לערנותו המוחלטת, לכך שסילוק תביעה על הסף הינו אמצעי דרסטי שיש לנקוט בו בזהירות יתירה,

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

וכי נכון לעשות כן, רק אם ניתן באופן מוחלט לקבוע כבר עתה, שאפילו יוכיח בעל הדין שהגיש את התביעה את כל טענותיו מראשית עד אחרית, לא יהא זכאי לסעד הנתבע על ידו.

ב. מסעיף 10 לפסק דינו, פונה בית משפט קמא לדיון במשמעותה של עסקה המתבצעת על פי סעיף 34א לחוק המכר. בתמצית הדברים, נפסק, שרכישת זכויות על פי סעיף זה מעבירה לרוכש את הזכויות שנרכשו, כשהן נקיות מכל חבות ומכל סוג. בית המשפט אף מרחיב בדבריו בעניין, אך בשל כך שהדיון בנושא זה עתיד לעמוד בלב חוות דעתי, אותיר את עיקרו להמשך.

ג. במעט מתייחס פסק הדין גם להסכם (המותנה באישור בית המשפט) שנכרת בין סולתם החדשה לבין בעלי התפקיד שמונו על ידי בית המשפט של פירוק, ובשים לב לטענות המערערת, גם בכך ארחיב בפסקה שתיוחד לשאלה זו.

3. טענות המערערת כפי שפורטו בעיקרי הטיעון שהוגשו מטעמה :-

א. סעיפים 3 – 6 לעיקרי הטיעון מפרטים את האירוע מנקודת מבטה של המערערת, מועד רכישת הסיר, מועד האירוע בו התפוצץ, ואת נזקיה. אסתפק כבר עתה בכך שאציין שאילו נסב הדיון רק על טענותיה אלה, פשיטא שלא היה מקום לדחות את תביעתה על הסף, ונכון היה לאפשר לה להוכיח את טענותיה ואת נזקיה.

ב. סעיף 11 של עיקרי הטיעון שם במרכז את תנאי הפסיקה לסילוק תביעה על הסף. הודגש, שדי בכך שיהיה לבעל הדין שהגיש את תביעתו שמץ של סיכוי כדי למנוע את דחיית התביעה על הסף ולהותירה לבירור ראייתי, שרק בעקבותיו תוכרע גורלה של התביעה.

ג. מסעיף 12(ג) לעיקרי הטיעון מפורטת טענה שבמהלך הדיון בבית המשפט זכתה לתשומת לב לא מבוטלת, ועניינה בהסכם שנכרת בין בעלי התפקיד לבין סולתם החדשה. בשל חשיבות הדברים למערערת אביא את טענותיה בדרך בה ניסח טענות אלה בא כוחה: "המערערת העלתה טענות חוזיות בעניין הסכם

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

המכר ולצורך הכרעה בשאלות אלו לא ניתן להסתמך על טיעונים משפטיים גרידא, ובית המשפט קמא טעה כאשר קבע עובדות מפורשות מבלי לבצע בירור עובדתי מלא, לשמוע ראיות (ואף לשלוח למשיבים דרישות להליכים מקדמיים) – לתת אפשרות למערערת להוכיח את טענותיה וסילק את התביעה על הסף. כלומר לא ניתן לקבוע ללא שמיעת ראיות שהמשיבות אינן אחראיות ו/או מה הייתה הכוונה בהסכם המכר (שכן לטענת המערערת עמדת המנהלים המיוחדים היא הפוכה, ולמעשה החלטת בית המשפט קמא, מביאה לכך שהמערערת עלולה ליפול בין הכסאות). ולמען הסר ספק אם היו נשמעות הוכחות היינו מזמינים לעדות את המנהלים המיוחדים" (ב"כ המערערת בחר להדגיש בעיקרי הטיעון שהגיש, חלק מהאמור לעיל; הגם שמצאתי לנכון להביא את טענותיו בלשונו, ויתרתי על ההדגשה). לטענה שמצדיק קיומו של הסכם המכר דיון ראיתי אף שב ב"כ המערערת מסעיף 13 לעיקרי הטיעון, ובתוך כך צוין שהסכם המכר הינו הסכם למכירת פעילות החברה, ומשכך אין לומר שבכל מקרה לא אחראית סולתם החדשה ו/או חברת הביטוח (המשיבה 3) לנזקים שמקורם בעסקת רכישת הסיר, שהתרחשה במקורה אל מול סולתם הישנה. כטענה משלימה צוין, שמועד פיצוץ הסיר היה כבר לאחר צו המכר.

ד. מסעיף 12(ה) לעיקרי הטיעון מתייחס ב"כ המערערת לבעלי התפקיד בהליך חדלות הפירעון ולדבריהם בהקשרים שונים, וגם לטענה זו צמודה טענתה היסודית של המערערת שראוי היה לאפשר לה להוכיח את טענותיה, בין היתר ביחס למישור שבין המערערת לבעלי התפקיד.

ה. רק מסעיף 17 לעיקרי הטיעון, פונה ב"כ המערערת לנושא שבמוקד פסק הדין, ושלטעמי הינו המרכזי לעניינו של ערעור זה – סעיף 34א לחוק המכר על משמעויותיו ומטרותיו. נטען בסעיף 17 שטעה בית המשפט קמא כשקבע שאין למשיבות אחריות לפיצוי המערערת, ונטען עוד (בסעיף 18) שמשמעות הדברים לפיו עוברת הבעלות בנכס לקונה נקייה מכל שיעבוד, עיקול וזכות אחרת, הינה – "חוץ מזכות שלפי תנאי המכירה אינה מתבטלת". המשך הסעיף מחזיר את הדיון לשאלה מה היו תנאי המכירה, בדגש על הסכם המכר, ולכך שבהינתן צורך לדון בהסכם המכר, על הפרק שאלה הטעונה זכות לבירור ראיתי

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

ולטיעון, ובפשטות הדברים כי אין בנסיבות אלה מקום להורות על דחיית התביעה על הסף.

- ו. בסעיף 21 לעיקרי הטיעון נטען לפגיעה בזכות המערערת לגישה לערכאות;
 - ז. ומסעיף 23 נטען שהמשיבות לא צירפו תצהיר לבקשתן, ודי היה בכך כדי להצדיק את דחיית בקשתן.
 - ח. ואשר למשיבות, הן מבקשות לקיים את פסק הדין מטעמיו.
4. החלטת בית משפט קמא, לפיה, אפילו תוכיח המערערת את כל טענותיה, יש וודאות שתביעתה תידחה, מתבססת, בנסיבותיה של עילת התביעה הנדונה, על הדין, ועל הפרק סעיף הנכלל בחקיקה ראשית. אקדים את מסקנתי לפירוט נימוקי, תוך שאציין, שלטעמי פסק דינו של בית משפט קמא נכון ומבוסס, ודין הערעור לדחייה. אבן הפינה למסקנתי מצויה בסעיף 34א לחוק המכר בו נקבע כדלקמן:

"נמכר נכס על ידי בית משפט, לשכת הוצאה לפועל או רשות אחרת על פי דין, עוברת הבעלות לקונה נקיה מכל שעבוד, עיקול וזכות אחרת בנכס, חוץ מזכות שלפי תנאי המכירה אינה מתבטלת ומזכות שאינה משמשת ערובה לחיוב כספי".

מהותו של הסדר סטטוטורי זה נדונה רבות :-

"הוראת סעיף 34א לחוק המכר יוצרת מעין תקנת שוק לזכות הקונה, בכך שהיא ממרקת את הנכס הנרכש מכל טענת זכות קודמת שיכולה להיות לצדדים אחרים, בדומה לתקנות שוק אחרות" [ע"א 7531/10 ש.א.נ.ל ייזום ופיתוח בע"מ נ' מינהל מקרקעי ישראל (12.3.2012)]

א. ברם, קודם שארחיב במשמעויותיו של סעיף זה, בו נעשה שימוש לא רק בבית משפט של פירוק אלא בזירות רבות נוספות, בפרט בהוצאה לפועל, אך גם בבתי משפט אחרים (לרבות בית משפט שלום ובית משפט לענייני משפחה, למשל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

בהקשרם של נכסי בני זוג הנמכרים אגב הליך מתאים, וכדומה), אבהיר שאת זכויותיה קנתה סולתם החדשה מכוחה של החלטת בית המשפט המתבססת על סעיף זה, ולא מכוחו של ההסכם בו מבקשת המערערת להיתלות כה רבות, וגם לכך אשוב בהמשך. מכאן, שמשמעותו ותכליתו של סעיף זה מהווה את הבריח התיכון לדיון בכללותו.

ב. מושכלות ראשונים הן, שרכישת זכויות על יסוד החלטה שיפוטית המתבססת על סעיף זה, תהא, תמיד, עסקה בה נמכרות הזכויות נקיות מכל חוב – עבר, וכשהן נקיות וממורקות מכל היבט שניתן להעלותו על הדעת. וכך נכתב בסעיף 3 לצו המכר (החלטה מיום 16.12.2015 במסגרתה אושר מכר פעילות ורכוש חברת סולתם הישנה לחברה החדשה):

הנני מורה, כי הבעלות בנכסי החברה הנ"ל מועברת לבעלות הרוכשת כשהם נקיים מחובות והתחייבויות עבר עד למועד המסירה (1.1.2016), וכן נקיים וחפשיים מכל חוב, עיקול, שעבוד, עכבון ואופציה בקשר אליהם בהתאם לסעיף 34 לחוק המכר התשכ"ח – 1968.

ג. עוד יובהר, שחבות שמקורה בהתרשלות של סולתם הישנה (בהנחה שכך), היא בבחינת חוב עבר, באשר, ככל שהיצרן התרשל – בהנחה שהתרשל – בייצור הסיר שהתפוצץ, מועד ההתרשלות הוא המועד בו יוצר הסיר, וקרה הדבר על ידי סולתם הישנה, ובימיה.

ד. סעיף 34 א' טעון פרשנות ויישום בהתאם לתכליתו, והוא לא בא לעולם בחלל ריק. ברקע לכך, חברות (ואף יחידים) שנקלעו להליכי חדלות פרעון, 'זוכים' בהוצאה לפועל, בעלי משכונות לסוגיהם ועוד. כל פגיעה בהליך ובכוחו של סעיף 34 א' הנ"ל, תשמוט את הקרקע מתחת לרגלי האינטרס הציבורי הברור לשקם חברות, לסייע לעובדי חברות שנקלעו לקשיים, ולאינטרס של נושים להשיא את היקף הכספים שייכנסו לקופת המפרק, הנאמן, בעל השעבוד וכל כיוצ"ב. האמון הניתן על ידי רוכשים בכוחה של רכישה על פי סעיף 34 א' ובכך שרכישה זו "מנקה" את הנכס מכל פגמיו ושאר סיכונים שהיו כרוכים בו

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

ושמקורם בתקופה שקדמה ליום חתימת צו המכר, הינה יסוד מוסד בתפיסות היסוד בתחום זה. כל כרסום בעקרונות אלה, נזקו לעולם הליכי חדלות הפרעון, אסטרטגי בהיקפו, ושיעורו של נזק זה, עצום, ומי ישורנו. סעיף זה יוצר תקנת שוק סטטוטורית, והמערערת, אפוא, מצדדת בעניין סעיף זה בפרשנות, העומדת בניגוד חד לתכליתו של הסעיף.

ה. להבנת החשיבות הרבה של סעיף 34 לחיי השוק נכון במסגרת דיון זה לשקף גם את נקודת מבטם של הרוכשים. וכי יעלה על הדעת, למשל ברכש במסגרת הקפאת הליכים של תאגיד, כבפרשתנו, שיאות רוכש כלשהו, לקבל על עצמו את הסיכון הגלום בתביעות נזיקיות שמקורן, למשל, ברשלנותו של התאגיד "הישן"?!; וככל שנכביד על רוכש פוטנציאלי כאמור, ונעמיס עליו סיכונים, ברור הרי, שמי שייפגע, הם קודם כל נושי החברה (או היחיד) שנקלע לחדלות פרעון. ואגב, אך כפסע בין המערערת, למעשה – נושה, בעצמה, לבין מצב בו יכלה גם היא לפעול לקבלת המגיע לה מקופת הפירוק (עד כמה שניתן; אלא, שלמרבה הצער, נגרם האסון, במועד מאוחר) :-

"טובתם של כלל נושיה של חברה שבפירוק הינה, כי הליכי מכירת נכסים במסגרת פירוק תהיה מהירה ופשוטה.. סחבת בהליכים אלה... או אי בהירות בכל הנוגע לטיב זכויותיו של צד ג' בנכס לעומת זכויותיהם של נושי הבעלים המקורי בנכס, יגרמו לך ששומר נפשו ירחק מלהשתתף במכירת נכסים על ידי מפרקי חברות, ומהשקעת עמל ומשאבים בנסיון לרכוש נכס מידי מפרק, כאשר אין בטחון סביר שהזכיה ורכישת הנכס תקנה בו את הזכויות הנראות בו. בסופו של דבר, משמעות התרחקותם של קונים פוטנציאליים מהליכי מכר על ידי מפרקי חברות תפגע בחברות עצמו, שכן במכירת נכסים בהליכים כאלה יושג מחיר נמוך יותר, וכך יגדל הסיכון לאי פרעון חובות החברה – מה שיביא לעליית הריבית שידרשו נושי החברה מן החברה. מתן זכויות נקיות ככל האפשר בנכסים הנמכרים יעודד השתתפות רוכשים פוטנציאליים בהליכי מכירת נכסים על ידי מפרקי חברות, יגביר את יעילותם של הליכי המימוש ומהירות, ויאפשר קבלת תמורה הולמת לנכסים הנמכרים" [ראה גם בספרות -

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

ע. שפירא, "טיהור נכסים במכירתם על ידי רשות על פי דין", הפרקליט מ"ב (תשנ"ה – תשנ"ו) 567, וראה גם - י. כהן, דיני חברות, כרך ג', 1994, 524-521; ד. שנער, "מכירה על ידי מפרק כמכירה על ידי רשות", הפרקליט מ' (תשנ"א – תשנ"ב), 162.

ו. ולו גם במאמרות מוסגרים, במטרה, להבנת משמעויות קבלת טענת המערערת, אפנה במעט למקומו המרכזי של סעיף זה במשפט הכלכלי הכללי. רבים מהנושים של חדלי הפרעון, הינם נושים מובטחים. לעתים – תאגידיים בנקאיים, שהסתמכו על יכולתם לממש את הנכסים הרלוונטיים, כשברקע למעמדם זה, הקצאת אשראי. וככל שעל הפרק פעילות של חברה, פעמים רבות על הפרק מימוש בדרך של מכירה לפי סעיף 34א' של נכסים הממושכנים בדרך של שעבוד צף, שנעשה כדי לאפשר את קבלת האשראי. אין הדבר בידיעתי, אך אין להוציא מכלל אפשרות שנכון הדבר גם ביחס לסולתם הישנה. לשון אחר: השלכות הרוחב של פגיעה ביכולת המימוש של נכסים בנסיבות כאמור, תפגע במישרין גם ביכולת לקבל אשראי. ובפשטות הדברים – על הפרק, מצד המערערת, טענה, שבכוחה, ככל שתקבל, לסדוק את אחד מעמודי התווך העיקריים שבבסיס חיי המשק: היכולת לקבל אשראי כנגד שעבוד, כשיודע בעל השעבוד שמעניקה לו מערכת המשפט אפשרות הולמת לממש את המשכון שבידיו, באשר מי שיהא נכון לרכוש את הנכס המשועבד, יובטח מכל טענות כבפרשתנו. ובמלים פשוטות יותר: כל פגיעה בכוחו של סעיף 34א, תשליך לרוחב, ולשלילה, על כלכלת האשראי בכללותה, ולטעמי, הדברים עומדים בסתירה מוחלטת לכוונת המחוקק. רב הנזק מאד, ככל שייווצר מצב בו ישתמע מפסיקת בתי המשפט הספק הקל ביותר בדבר איתנותו המוחלטת של מוסד המכר על ידי רשות, המעוגן בסעיף 34א הנ"ל:-

סעיף 34א לחוק המכר עוסק במכירה על ידי רשות – מכירת מקרקעין כמכירת מטלטלין. לאמור, הסדר זה נועד להוסיף הגנה נוספת ומצטברת להגנה שלה זכאים רוכשי מטלטלין ומקרקעין... הנתון הראשון הוא כי ראוי שתהיה תקנת שוק ביחס למכירה על ידי רשות. הסיבה המרכזית לכך היא הרצון לתת לרוכשים תמריץ להשתתף

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

במכירות המתבצעות על ידי רשות, ולעודדם להציע מחיר הקרוב למחיר השוק של הנכסים. הרי אם לא תהיינה זכויות הרוכש בהוצאה לפועל מוגנות, יתבטא סיכון זה ברתיעה מפני רכישה במסגרת זו ובירידת ערך הנכסים הנמכרים על ידי הרשות. בל נשכח כי בשונה ממכר בשוק החופשי, בין קונה מרצון למוכר מרצון – פעמים רבות נמכר במסגרת הוצאה לפועל נכס של חייב שאינו שש לשתף פעולה עם הליכי המכר. במקרים כאלה בירור זכותו של החייב בנכס עלול להיות כרוך בקשיים ניכרים, וחייב הרוכשים לערוך את הבירור בעצמם עלול להרתיעם במידה משמעותית ביצוע העסקה. פגיעה כזו באפקטיביות של הליכי ההוצאה לפועל יכולה להוביל לפגיעה בשוק כולו... הנתון השלישי עניינו לשון סעיף 34א. דומני כי נוסח הסעיף מאפשר, ואולי אף תומך, בקריאת תקנת שוק לתוכו. ניתן להסכים על כך שנוסח הסעיף אינו מיטבי, ויוצר קושי ביחס לכל עמדה שהיא. מכאן שניתן לתת דגש רב יותר לפרשנותו התכליתית, כפי שנאמר לעיל". [ע"א 6894/15 משה זלצר נ' יעקב אבירם].

ז. לטענת המערער, המודגשת בסעיף 12(ג) לעיקרי הטיעון, כלשון ב"כ: "... ולמעשה החלטת בית משפט קמא מביאה לכך שהמערער עלולה ליפול בין הכסאות". ולא היא: נפלה היא, אולי, אם לאמץ את עולם הדימויים של ב"כ, מכסא אחד, הוא כסאה של סולתם הישנה, אך כסאה של סולתם החדשה, מבחינתה, כלל לא בתמונה: לא רכשה היא מהחדשה דבר, לא התחייבה החברה החדשה כלפיה לדבר, וממילא לא נפלה המערער מעולם מכסא זה. ויותר מכך, ממחיש הדבר את הכשל התפיסתי שבבסיס טענות המערער, ואבהיר. מרבית הליכי החדלות פרעון אליהם נקלעים תאגידיים, לא מסתיימים כלל במכר על פי סעיף 34א, אלא בפירוק. מרבית ההליכים שבתחילתם יש תקווה להבראה אגב הקפאת הליכים, יגיעו לבסוף לפירוק. תמהני, את מי תובעת היתה המערער בכל המקרים הרבים האלה. ועתה, צא ולמד על תפיסת המערער את המדיניות הראויה: משנמצא תאגיד שמוכן היה לרכוש את הפעילות, היא סולתם החדשה, דבר שהיה בו, הן כדי לסייע לנושי סולתם הישנה, או לפחות לחלקם, והיה בו גם כדי להציל את מקום עבודתם של חלק מעובדי סולתם הישנה (גם אם ייתכן שנושא זה אינו מעניינה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

של המערערת), הרי לנו גורם חדש שיאפשר את הטענה שנפלה היא 'בין הכסאות', ויאפשר לה לטעון לאחריותה של סולתם החדשה, למרות שאין חולקין שלא היתה היא זו שייצרה את הסיר שהתפוצץ. אלה טענות, שאין לקבלן. שלא לדבר על הפן הנזיקי, כשמבקשת המערערת לייחס אחריות להתרשלות למי שלא ייצר מעולם את המוצר הפגום. לא בכדי, לא עלה בידי המערערת להצביע על פסיקה כלשהי, שבה, בנסיבות דומות, זכה תובע בתביעתו.

ח. כלל ועיקר: להליך המבקש לעקוף את סעיף 34א' אין קיום ואין תכלית, זהו הליך שמלכתחילה נועד לכשלון מוחלט, בהיותו נוגד סעיף חוק מפורש המושתת על עקרונות יסוד, שאף אליהם התייחסתי בהרחבה. משנחתם צו המכר ובעקבותיו עברו הנכסים לסולתם החדשה, נקיים הם וממורקים מכל עוונותיהם של בעליהם הקודמים, משל יצאו הם לאויר העולם לראשונה, זה עתה. זהו הדין, ואין בלתו.

5. לטעמי, אף הטענות הנובעות מההסכם שבין סולתם החדשה לבין בעלי התפקיד, נעדרות אחיזה.

א. ההסכמים הנערכים בין מציעים לבין בעלי תפקיד, מהווים שלב בדרך לצו המכר שייחתם על ידי בית המשפט, ולא מכוחם כלל נרכשו הזכויות, למשל, על ידי סולתם החדשה, כבפרשתנו. מטענות המערערת משתמע במעט, שנוטה היא לראות את רכישת הזכויות כמתבססת על הסכם זה, ולא היא. ההתחייבויות שבו, נשאבות לצו בית המשפט, שאף מזכיר זאת במפורש (סעיף 1 לצו);

ב. ואם בכך אין די, כך נכתב בסעיף 3 להסכם (כותרתו – "מהות העסקה"), וההדגשות – שלי [א. ר.]:-

3.1 הנאמנים מוכרים בזאת לרוכשת את פעילות ונכסי החברה כעסק חי, כשהם נקיים מחובות עבר וכן נקיים וחופשיים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

מכל חוב, עיקול, שעבוד, עכבון, אופציה בקשר אליהם, בהתאם לסעיף 34א' לחוק המכר, תש"ח – 1968.

3.2 למען הסר ספק, פעילות ונכסי החברה נמכרים לרוכשת כשהם חופשיים ונקיים מחובות והתחייבויות, שנוצרו ו/או עילתם עד למועד המסירה. כל חובות החברה מכל מין וסוג שהוא, שעילתם עד למועד המסירה, לרבות בגין כל טענה ו/או תביעה ו/או דרישה מהחברה והנאמנים, ודאית או מותנית, קיימת או עתידית, כספית או אחרת, קצובה או בלתי קצובה, בין אם הוגשה תביעת חוב בגינה ובין אם לאו, לרבות תביעות חוזיות, נזיקיות, חבות מוצר, הרמת מסך ו/או תורת האורגנים, תביעות בגין טענות שימור בעלות או קונסיגנציה, עשיית עושר ולא במשפט, תובענה ייצוגית או בכל עילת תביעה אחרת, בין אם חלף מועד פירעונה ובין אם טרם הגיע ביום המסירה.

3.3 למען הסר ספק, מובהר כי הרוכשת איננה רוכשת את החברה עצמה ו/או את הפסדיה של החברה."

ג. מכאן, שגם ככל שנידרש לדיון פרשני להסכם זה בהתאם לסעיף 25 לחוק החוזים (כללי) – לשון ההסכמה, ברורה, ואם עדיין נותר ספק שיפנה את הזרקור לדיון באומד דעת הצדדים, ברור על פני הדברים, שאין כל הגיון לייחס לסולתם החדשה נכונות ליטול על עצמה אחריות אלטרואיסטית לנזקים שמקורם בהתרשלות אפשרית או חבות אחרת מצד סולתם הישנה: וכי מדוע שתעשה כן?!

ד. ושלא לדבר על כך, שאין זה הסכם לטובת צד שלישי, והמערערת, כמובן, אינה צד להסכם.

ד. ובהינתן כל האמור לעיל, אין לאפשר כל דיון פרשני או ראייתי ביחס לחוזה שנכרת בהקשרים הרלוונטיים, וכשניתן לפסוק בוודאות מוחלטת כבר עתה, שלדיון שכזה, אין כל תכלית.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

פני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

6. אשר לטענות המערערת כלפי בעלי התפקיד, שאף חתומים על ההסכם הנ"ל. בעל תפקיד, אינו אלא זרועו הארוכה של בית המשפט. השווה: ע"א 509/00 לוי נ' ברכה, עו"ד נאמן בפשיטת רגיל לנכסי יצחק בילו, פ"ד נה (4) 410, 427 (18.6.2001); ע"א 2954/17 דוד דוידוביץ נ' רונן מטרי ואייל רוזובסקי (15.5.2017); ע"א 10208/16 קרסו מוטורס בע"מ נ' Better Place Inc (13.12.2017).

7. ובתמצית, אשר לשאר טענותיה הנלוות של המערערת.

א. צדק בית משפט קמא, שלא עמד על הגשת תצהיר בעניין. ראשית, ללא קשר לפרשתנו, בדיון בבקשה לדחיית תביעה על הסף, נבחן כתב התביעה "כמו שהוא", ובמישור הראייתי ההנחה לדיון זה היא שבכח בעל הדין התובע להוכיח את טענותיו, כולן. אין זה דיון ראייתי, ומכאן שגם בתצהיר אין צורך (ע"א 154/04 הרב אמנון יצחק ואח' נ' שרה נוימן (13.2.05)); ושנית, עניינית: ממי ציפתה המערערת לתצהיר? מנושאי המשרה של המשיבות שאינן אמורות לדעת דבר על העובדות הרלוונטיות!?

ב. אשר למשיבה 3 – בהיותה המבטחת של סולתם החדשה, ממילא כל טענה המגנה על סולתם החדשה, תקפה גם ביחס למבטחת.

8. סוף דבר. בולט, שבעוד בהחלטת בית משפט השלום מושם הדגש, ולטעמי בדיון, על סעיף 34א לחוק המכר, בעיקרי הטיעון שהוגשו מצד המערערת, מגיע ב"כ המערערת לנושא זה רק בפרק החמישי של עיקרי הטיעון, בעמוד ה'לפני אחרון'. הדברים משקפים חוסר הלימה בין הנושא שבליבת הדיון, לבין טענותיו. כמפורט לעיל, בנסיבותיהן של תובענה זו, מכאן, ושל ההחלטה להורות על דחייתה על הסף, מכאן, נתונה חשיבות מכרעת לסעיף 34א לחוק המכר, על האמור בו, על תכליתו בדיני חדלות פרעון ובדינים סמוכים נוספים (כגון חוק ההוצאה לפועל), ועל מקומו וחשיבותו הקריטית במשפט כלכלי. כל כרסום במעמדו של סעיף זה, לחלוטין אינו מתיישב עם לשון החוק, רוחו ומטרתו, וגלומה בכך סכנה יתירה, הן לאינטרס בשיקום תאגידיים שנקלעים לחדלות פרעון, כבפרשתנו, והן ליציבות חיי השוק המתבססים על הוודאות שניתן באצמעות מכר על פי סעיף 34א לממש בטחונות המהווים מרכיב בסיסי ביותר בכל כלכלת ארצנו.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

נוכח כל האמור הגעתי לכלל מסקנה, שעל הפרק תביעה שאין לה קיום ותכלית, וזאת, אפילו תוכיח המערערת את טענותיה: החוק עצמו, וכאמור, במוקד סעיף הנכלל בחקיקה ראשית, חוסם לחלוטין את דרכה של תביעה, ותהיינה ראיותיה של המערערת, אשר תהיינה. מכאן שלדעתי צדק בית משפט קמא, ונכון היה לדחות את הערעור.

אלכסנדר רון, שופט

השופטת ע' זינגר:

1. קראתי בעיון את חוות דעתו היפה של חברי כב' השופט א' רון אך לא אוכל לקבל את מסקנתו ואנמק את עמדתי בקצרה;
2. אכן מטרתו של סעיף 34 לחוק מכר היא לשמש מעין תקנת שוק לנכס הנמכר באמצעות בית משפט בנסיבות הסעיף, ברם ניתוחו של חברי מתעלם מהמילים הברורות של הסעיף המסייגות את העברת הבעלות בנכס כאשר הוא נקי כדלקמן: **"חוץ מזכות שלפי תנאי המכירה אינה מתבטלת ..."**. הסעיף נועד להגן על הרוכש שלא יופתע לאחר רכישת חברה באמצעות בית משפט, עת יתגלה כי לא הועברה אליו הזכות אשר אותה התכוון לרכוש. הסעיף נועד להגן על הרוכש עת תקום רק לאחר המכירה התנגשות בין זכויות נוגדות נטענות. ברם, אין מניעה כי כבר בעת הרכישה, תתקבל הסכמה, עוד מלכתחילה - במסגרתה הרוכש מקבל את הנכס, בכפוף לתנאי זה או אחר. כך לדוגמא אין מניעה משפטית לכך שסולתם החדשה, תקנה את פעילות סולתם הישנה, כאשר היא נוטלת עליה גם חובות מוגדרים של האחרונה, ובלבד שהדבר היה ידוע מראש ותומחר במידת הצורך, בעת הרכישה.
3. ניתן להניח מקרים בהם מפרק חברה, יתנה את מכירתה בכך שהרוכשת תיקח עליה חובות מסוימים של החברה המצויה בפירוק וזאת כדי להגן על צד ג', במקרה המתאים. כל עוד ידעה על כך החברה הרוכשת, כל עוד זו הסכימה לקחת עליה אותן חובות (וממילא יש להניח כי הדבר גם הובא בחשבון בעת קביעת מחיר הרכישה) -

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

הרי שהחברה הרוכשת לא תהא נקיה מכך, רק לנוכח הוראת סעיף 34א' לחוק המכר. מכך לא נועד סעיף 34א' לנקות את הנכס הנמכר. סעיף 34א אף מחריג מקרה זה, באופן מפורש.

4. ממילא עת מבהיר הסעיף לגופו כי ניתן לקבוע בתנאי המכירה חובות אשר אותם לא תבטל המכירה, יש הכרח להידרש לתנאי מכירה. עת נדרשת התייחסות לתנאי המכירה, כלומר - לחוזה אשר נכרת עם החברה הרוכשת, אין אנו מצויים עוד באותה גזרה צרה המאפשרת סילוק על הסף. זאת מאחר ועת עסקינן בחוזה ועולה צורך לפרשו - עשויה להידרש שמיעת באשר לכוונת הצדדים.

5. ניתוחו של חברי מתעלם לטעמי לא רק מהאפשרות להסכים מלכתחילה, בעת המכירה, להותיר חוב זה או אחר לרוכש, אלא גם מהנסיבות הקונקרטיות של המקרה דנן;

6. אכן בענייננו נקבע בהסכם המכר כי סולתם החדשה רוכשת את סולם הישנה "כעסק חי כשהם נקיים מחובות עבר...." (ר' סעיף 3.1 להסכם - מע/3, ההדגשה שלי - ע.ז.), ברם השאלה מה בא בגדר "חובות עבר" אינה נקייה מספק. ההסכם מגדיר חוב עבר במילים הבאות:

"כל 'חובות העבר' של החברה, קרי חובות, מכל מין וסוג שהוא שעילתם עד למועד צו הקפאת ההליכים (18.11.2015) לרבות בגין כל טענה ו/או תביעה ו/או דרישה מהחברה, ודאית או מותנית, קיימת או עתידית, כספית או אחרת, קצובה או בלתי קצובה, בין אם הוגשה תביעת חוב בגינה ובין אם לאו, לרבות תביעות חוזיות, נזיקיות, חבות מוצר...או כל עילת תביעה אחרת".

(ההדגשה עם קו היא שלי - ע.ז.).

במקרה דנן, הסיר אומנם נמכר עוד לפי צו הקפאת ההליכים. ברם, יש מקום לבחון את טענת המערערת לפיה העילה הנזיקית נוצרה רק ביום הפגיעה, כלומר ביום 30.9.2016 - עת התפוצץ הסיר ונוצר הנזק. ממילא קביעה כי עילת התביעה היא חוב עבר, אשר לא נכלל במכירה, אינה קביעה ברורה וחד משמעית. לא ברור כי ניתן לומר באשר לתביעת המערערת שעילתה נוצרה "עד למועד צו הקפאת ההליכים" (כהגדרה דלעיל).

7. זאת ועוד;

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

במקרה דנן טוענת המערערת כי המנהלים המיוחדים הודיעו לבית המשפט בו התנהל תיק הפירוק כי פעילות סולתם נמכרה כעסק חי וכי החל ממועד המכירה האחריות על הסדרת הכיסוי הביטוחי מוטלת על המשיבות. כך, בבקשה למתן הוראות, אשר הוגשה מטעם המפרקים לתיק הפירוק, הם מבהירים כי לסולתם הישנה קיים ביטוח עד ליום 31.12.15 וכי - "החל ממועד מסירת פעילות החברה לרוכשת, על האחרונה מוטלת האחריות להסדרת כיסוי ביטוחי" (ר' סעיף 39 למע/6). ממילא יש לפנות ולבחון, האם החובה לרכוש ביטוח, נגעה גם למקרה ממין זה של המערערת (כלומר פגיעה נזיקית מסיר שנרכש מסולתם הישנה, ברם הנזק ממנו ארע במועד המאוחר למועד המכירה לסולתם החדשה); ; בהנחה שאכן נרכש ביטוח על ידי סולתם החדשה, כחובתה מכוח העיסקה, אזי יש לבחון היקף הביטוח שנרכש ומה נכלל בו? האם זה כולל גם המקרה הנדון, אם לאו?.

8. המערערת הפנתה עוד לכך שבהצעת סולתם החדשה לרכישת סולתם הישנה נאמרו בין השאר הדברים הבאים:

"המציע מתחייב בזאת לכבד את התחייבויותיה של החברה על פי הסכמים נמשכים שהחברה צד להם ואשר הינם בתוקף, לרבות התחייבויות החלות עליה על פי כל דין, לפני ואחרי צו הקפאת ההליכים..."

(ר' סעיף 24 במע/7).

עוד נאמר שם כי -

"המציע מתחייב בזאת לספק שירותי אחריות ללקוחות החברה אשר קיבלו ו/או רכשו מוצרים ו/או שירותים מאת החברה ו/או הנאמנים, על פי תנאי ההזמנות או ההסכמים הרלוונטיים."

(שם, סעיף 28).

הצעה זו נזכרת גם בהסכם המכר עצמו (ר' "והואיל" הרביעי והחמישי, ב-מע/3). השאלה האם בגדר החובה לספק אחריות ללקוחות סולתם הישנה שרכשו מוצרים, כלולה גם אחריות לנזק מאותם מוצרים, אף היא דורשת בירור.

9. עת נדרשת הכרעה בשאלות ממין אלה שפורטו לעיל ובראש השאלה האם עילת התביעה הנזיקית הקונקרטית שבפנינו (נזק מסיר שנמכר ע"י סולתם הישנה, ברם הנזק מכוחו ארע לאחר הרכישה על ידי סולתם החדשה), מהווה זכות שאינה מתבטלת

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

פני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

על פי תנאי המכירה - ממילא אין אנו עוסקים במקרה הראוי לסילוק על הסף. אין אנו עוסקים במקרה בו אף אם נניח לטובת המערערת את מלוא ההנחות להן היא טוענת, עדיין לא תוכל זו להצליח בתביעתה.

10. בסעיף 16 לעיקרי הטיעון מטעם המערערת נכתב כדלקמן:

"נניח שמחר תוגש תביעה כנגד המפרקים/המנהלים המיוחדים על כך שהתרשלו בנוגע לפעילות סולתם בפירוק ואלו ישלחו הודעת צד ג' כנגד המשיבות ויטענו בדיוק את אותן טענות שטוענת המערערת, האם במקרה ותוגש בקשה על ידי המשיבות לסילוק על הסף תסולק התביעה על הסף? לטעמנו ברור שלא!!".

במילים אחרות, ככל שתטען המערערת כי היא נותרה ללא גוף ממנו היא יכולה לתבוע את נזקה וזאת מחמת התרשלות המפרקים. וככל שהמפרקים יטענו בהגנתם ביחס לתביעה שכזו כי לא התרשלו, אלא חשבו גם על מקרה ממין זה של המערערת ובאשר אליו הטילו חובות על סולתם החדשה (ר' לעיל החובה לרכוש ביטוח) - וכי ניתן יהא לקבוע ללא שמיעת ראיות כי אכן אין כל חובה על סולתם החדשה ואין מקום להודעה לצד ג'?! וכי יהא די במטרת סעיף 34א' לחוק המכר, להוות תקנת שוק, כדי לקבוע נחרצות, וללא שמיעת עדים - שאכן אין כל חובה על סולתם החדשה?! לדעתי התשובה לשאלות אלה שלילית. משאין מקום לקבוע ללא שמיעת ראיות, שאין כל חובה על סולתם החדשה, במקרה של הודעה אליה מצד המפרקים, הרי שראוי כי אותו דין יחול גם בתביעה המופנית ישירות מן המערערת אל סולתם החדשה.

11. כדוגמאות לכך שאין מקום לקביעה אבסולוטית כי בכל מקרה, מכר בהתאם לסעיף 34א', אינו כפוף לדבר, ר' - ע"א 9838/16 רשות מקרקעי ישראל נ' נהורא מעליא בע"מ (14.1.20) עת נקבע שם כי מכר בכינוס נכסים היה כפוף לחוב בגין דמי חכירה ודמי הסכמה; פרק (מרכז) 12414-06-12 ר"ח רוחמה סלמן (המנהלת המיוחדת) נ' תדיראן טלקום (ת.ט.ל) ש.מ. (24.2.15), שם נקבע כי חברה אשר רכשה קניין רוחני מחברה בפירוק שקיבלה הטבות עפ"י תכנית מחקר ופיתוח מאושרת - חבה בתמלוגים למדינה. תמלוגים בגין מכירות של מוצרים שבייצורם תעשה שימוש בקניין רוחני נושא התכנית המאושרת. נקבע באותו מקרה כי הרוכשת הסכימה ליטול על עצמה חובת תשלום התמלוגים וזכתה מנגד להפחתה מתמורת המכר, בהתחשב בחיובה העתידי בתשלום תגמולים למדינה;

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

ר' עוד - בש"א (מחוזי - ת"א-יפו) 11479/07 עו"ד שפירא נ' אנ. די. סי יצרני תכשיטים בע"מ (23.2.09); ת"א (מחוזי - ת"א) 1924/04 נציגות הבית ועד הבית של הבנין ברח' רוטשילד 78 ראשון לציון נ' עו"ד סטריקובסקי (13.7.11); ה"פ (מחוזי - ב"ש) 59735-02-17 עדי נכסים אילת בע"מ נ' 108 בעלי זכויות במקרקעין בגוש 40039 חלקה 12 (5.6.19), כאשר בימים אלה תלוי ועומד על כך ערעור במסגרת ע"א 5791/19.

12. בהמשך לדברים אלה, אזי לו דעתי תישמע תבוטל ההכרעה בדבר סילוק התביעה על הסף ועניינה של המערערת יוחזר לבית משפט קמא על מנת שתיתן למערערת אפשרות להביא ראיות באשר לטענותיה.

אף שהפרוגטיבה היא של בית משפט קמא כיצד ינהל ההליך, וממילא הוא יפעל כהבנתו - ראוי לתת את הדעת לסמכותו להקדים בירור ראייתי רק בסוגיה זו. בעת הדיון בפנינו ציינה המערערת כי ככל שתיתן לה הזדמנות להוכיח הטענה שיש אחריות למשיבות - היא תביא לעדות ביחס לאמור את המנהלים המיוחדים של סולתם הישנה. מדובר בחזית מחלוקת מצומצמת ועדים ספורים, אשר ניתן להקדים שמיעתם ולאחר מכן לשוב ולשקול אם יש מקום להתחיל בבירור התביעה כנגד המשיבות, אם לאו. איני סבורה שיש מקום למנוע מהמערערת האפשרות להביא עדויות ספורות אלה, כדי לוודא האם יש מקום לפנות לחזית הנזיקית בינה ובין המשיבות, אם לאו.

13. אכן, המערערת עשויה בסופו של יום, להימצא ללא כל גוף אשר יחויב בנזקה. ייתכן והמערערת תיפול בין הכיסאות, כפי שכינה זאת חברי, השופט רון. ברם, זכאית היא לנסות להוכיח אחרת בדיון תחום. דיון בו תישמע עמדת המנהלים המיוחדים. אותם מנהלים אשר הודיעו לבית המשפט שבפירוק כי היה על סולתם החדשה לרכוש ביטוח, ממועד המוקדם למועד בו אירע הפיצוץ בסיר שגרם לפגיעת המערערת. איני סבורה שהקדמת דיון בו תישמענה ראיות תחומות וממוקדות בשאלה האם דובר ב- "זכות שלפי תנאי המכירה אינה מתבטלת", אם לאו, תגרום לפגיעה בכוחו של סעיף 34א' ו-"תשליך לרוחב, ולשלילה, על כלכלת האשראי בכללותה". איני סבורה שיהא בכך להטיל ספק באיתנותו המוחלטת של מוסד המכר על ידי רשות, המעוגן בסעיף 34א' (ר' סעיף 14 בחוות דעתנו של כב' השופט רון).

14. למען הסר ספק אין בקבלת הערעור להוות כל אמירה באשר לקביעות שתיתנה בהמשך. לא ניתן לשלול אפשרות שאכן אין כל חבות על סולתם החדשה, ברם אין לפגוע בזכות של המערערת לנסות להוכיח בראיות - אחרת.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

15. סופם של הדברים הוא אפוא כי לו דעתי תשמע, יתקבל הערעור, במובן זה שתבוטל הכרעת בית משפט קמא בדבר סילוק התביעה על הסף. ככל ששולמו כבר ההוצאות שנפסקו במסגרתה, אציע כי אלה תיוותרנה בידי המשיבות עד שישלים בית משפט קמא גם שמיעת ראיות בשאלה המקדמית והתחומה, האם המכר של סולתם הישנה היה בכפוף לזכות תביעה כמו של המערערת, אם לאו. לאחר שתושלם הכרעה זו, יקבע בית משפט קמא גם את הדין ביחס לאותן הוצאות. עוד אציע כי לא ייעשה צו להוצאות בערכאה זו.

ענת זינגר, שופטת

השופט א' דראל:

במחלוקת שנפלה בין חבריי השופט רון והשופטת זינגר אני מצטרף לעמדתה של השופטת זינגר ולטעמיה. אוסיף בקצרה את הדברים הבאים:

א. מוקד הדיון הוא בפן הדיוני ולא בפן המהותי - בשאלה האם מוצדק לסלק את התביעה על הסף או לאפשר בירור עובדתי. לדידי, הנימוקים שפורטו בחוות דעתה של חברתי השופטת זינגר מצדיקים לאפשר את הבירור העובדתי, ואין בכך כדי לגרוע מטענות הצדדים לגופם של דברים או לפגום בעמדת המשיבות באשר למשמעותו של מכר שנעשה לפי סעיף 34 לחוק המכר. השיקולים שעליהם עמד חברי השופט רון בהרחבה בחוות דעתו שרירים וקיימים אלא שמקומם בשלב הבא - במסגרת ההכרעה באשר לפרשנות ההסכם לאחר שיתאפשר בירור עובדתי.

ב. המדובר אפוא בהכרעה דיונית מובהקת באשר לשלב שבו ידון מעמדו של המכר שנעשה, האם לאחר שמיעת ראיות או לפני שמיעתן. נסיבותיו הייחודיות של מקרה זה, כפי שפירטה חברתי השופטת זינגר, מצדיקות לאפשר למערערת למצות את

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

הבירור העובדתי בטרם תוכרע שאלת זכותה של המערערת כלפי המשיבות. משכך פני הדברים איני סבור כי יש בעמדתה של השופטת זינגר ובעמדתי כדי לגרום נזק אסטרטגי בהיקפו, ששיעורו עצום, להליך חדלות הפירעון, כהגדרתו של חברי השופט רון (סעיף 4 ד' לחוות דעתו). כך נראה בעיני כי חששו של חברי השופט רון מכך שהכרעה הנקודתית בהליך זה תפגע במישרין ביכולת לקבל אשראי ותשליך לרוחב, ולשלילה על כלכלת האשראי בכללותה (סעיף 4 ו' לחוות דעתו), אינו מוצדק. כל שנקבע הוא שהכרעה בדבר זכויותיה של המערערת, בנסיבותיו הקונקרטיים של מקרה זה נוכח הנימוקים שפורטו בחוות דעתה של השופטת זינגר, תיעשה לאחר שיתאפשר למערערת למצות את הבירור העובדתי ותו לא.

ג. לא זו אף זו, כפי שציינה חברתי המדובר בבירור עובדתי ממוקד וקצר, שבית משפט קמא יוכל להקדימו לדיון בשאלות האחרות, לאפשר את הבאת הראיות בנוגע למחלוקת זו ולהכריע בה, בטרם יידרש לשמיעתו של ההליך בכללותו. עניין זה מסור כמובן לשיקול דעתו של בית משפט קמא, אך בהינתן אפשרות זו, נראה כי הבירור העובדתי אינו צפוי להכביד בצורה מוגזמת על המשיבות. מכל מקום אם יעלה שהבירור העובדתי היה אכן מיותר וחסר תוחלת כפי שסבור חברי השופט רון, יוכל בית משפט קמא לתת לדברים ביטוי בהטלת הוצאות. בהתחשב בכך, נראית בעיני גם עמדתה של חברתי לעניין הותרת סכום ההוצאות ששולם למשיבות בידן לעת הזו, עד להשלמת הדיון בבית משפט קמא.

ארנון דראל, שופט

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

10 אוגוסט 2020

בפני כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, א' רון

ע"א 21524-03-20 פלונית נ' סולתם - רדד (כלי בית) בע"מ ואח'

הוחלט ברוב דעות (השופטים א' דראל וע' זינגר) כנגד דעתו החולקת של השופט א' רון לקבל את הערעור, לבטל את פסק דינו של בית משפט השלום המורה על דחיית התובענה על הסף, ולהחזיר אליו את הדיון לצורך המשך הברור.

סכום ההוצאות שנפסק לזכות המשיבות בבית משפט השלום, ככל ששולם, לא יוחזר עד להחלטה אחרת של בית משפט השלום.

אין צו להוצאות בערכאה זו. העירבון שהופקד יושב למערערת באמצעות באי כוחה.

ניתן היום, כ' אב תש"פ, 10 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.

אלכסנדר רון, שופט

ענת זינגר, שופטת

ארנון דראל, שופט